

ประกาศโรงพยาบาลหนองใหญ่

เรื่อง นโยบายการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำหรับโรงพยาบาล ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย)

ตามที่คณะกรรมการ GREEN & CLEAN Hospital โรงพยาบาลหนองใหญ่ มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับท้าทาย Challenge (การพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานและบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างยั่งยืน ต่อไป และปฏิบัติดังนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Low Carbon and Climate Resilient Healthcare)
๒. แนวทางการลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของโรงพยาบาลหนองใหญ่ ๕ ประการ ดังนี้
  - ๒.๑ ส่งเสริมให้ทุกฝ่าย/กลุ่มงาน/ศูนย์/องค์กรฯ สามารถลดปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของตนเองในขอบเขตต่าง ๆ (Reduce Health care's climate footprint now)
  - ๒.๒ สนับสนุนให้ทุกฝ่าย/กลุ่มงาน/ศูนย์/องค์กรฯ ใช้พลังงานสะอาด พลังงานทางเลือกมากขึ้น ช่วยลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงฟอสซิล และลดผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ (Support a societal transition to clean, renewable energy)
  - ๒.๓ ดำเนินการร่วมกันในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยให้สอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นแนวทางทั่วโลกสามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคสาธารณสุข (Chart the course for zero emissions health care by ๒๐๕๐)
  - ๒.๔ ส่งเสริมให้ทุกฝ่าย/กลุ่มงาน/ศูนย์/องค์กรฯ กำหนดเรื่อง การปรับตัวและการบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นมิติที่ควรได้รับการสนับสนุนด้านทุนหรืองบประมาณ (Make development assistance for health climate-smart)
  - ๒.๕ ทุกฝ่าย/กลุ่มงาน/ศูนย์/องค์กรฯ นำแนวคิดคาร์บอนต่ำไปปรับใช้กับโครงการหรือแผนงานที่มีอยู่ให้มากขึ้น (Establish and implement government action plans for climate-smart healthcare)
๓. โรงพยาบาลหนองใหญ่ เป็นสถานพยาบาลที่ให้ความสำคัญต่อการจัดการอย่างยั่งยืนมีกิจกรรมภายในโรงพยาบาลที่ช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีกลยุทธ์ที่สามารถรับมือ ปรับตัว ยืดหยุ่น เท่าทันพร้อมให้บริการทางการแพทย์ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Healthcare) โดยดำเนินการ ๓ ระยะได้แก่
  - (๑) ระยะเตรียมการ (กำหนดนโยบาย, วางแผนงาน/โครง, สื่อสาร/ประชาสัมพันธ์)

(๒) ระยะดำเนินการ (คำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงพยาบาล, กิจกรรมการพัฒนา
โรงพยาบาลคาร์บอนต่ำ, กิจกรรมการเตรียมการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินเท่าทัน การเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ (น้ำท่วม/ภัยแล้ง/ภัยแล้ง/พายุ))

(๓) ระยะติดตามประเมินผล (วิเคราะห์เปรียบเทียบ ทบทวน ประเมินผลการพัฒนากระบวนการที่มี
ประสิทธิภาพ)

๔. โรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับโรงพยาบาลหนองใหญ่
ดำเนินการ ๓ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของโรงพยาบาล (Healthcare Carbon Footprint)

นำหลักการของคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร มาใช้เป็นเครื่องมือที่แสดงข้อมูลปริมาณการปล่อย
และดูดกลับก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas Emissions and Removals) ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม
การดำเนินงานและกิจกรรมขององค์กรในรูปคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เพื่อให้องค์กรสามารถนำผลที่ได้
ไปใช้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการลดการใช้พลังงานและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ณ แหล่ง
ปล่อยที่มีนัยยะสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ รวมทั้งก๊าซเรือนกระจกอื่นๆ เช่น
ก๊าซมีเทน ก๊าซไนตรัสออกไซด์ ที่ปล่อยออกมาตลอดวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ บริการ และองค์กร ซึ่งเป็น
การวัดผลกระทบเชิงปริมาณจากกิจกรรมของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดคือ ศักยภาพในการเกิด
ภาวะโลกร้อน (Global Warming Potential; GWP) และแสดงผลในเชิงปริมาณ คือ กิโลกรัม
คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (kgCO₂ equivalent) หรือ ตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tons CO₂
equivalent)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงพยาบาล (Carbon footprint) มี ๓ ขอบเขต ดังนี้
ขอบเขตที่ ๑ Direct Emission เป็นการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกทางตรงขององค์กร ได้แก่
ก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นโดยตรงจากกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กร เช่น การผลิตไฟฟ้า ความร้อน และ
ไอน้ำ การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการหุงต้มภายในองค์กร การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงจากกิจกรรม
การขนส่งของยานพาหนะที่องค์กรเป็นเจ้าของ การใช้อุปกรณ์ดับเพลิง ก๊าซปีเทนจากระบบบำบัดน้ำเสีย
และหลุมฝังกลบ เป็นต้น

ขอบเขตที่ ๒ Indirect Emission เป็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมจากการใช้พลังงาน ได้แก่
ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการผลิตไฟฟ้า ความร้อน หรือไอน้ำที่ถูกนำเข้ามาจากภายนอกเพื่อใช้
ภายในองค์กร

ขอบเขตที่ ๓ Other Indirect Emission เป็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่นๆ ได้แก่
กิจกรรมต่างๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในขอบเขตที่ ๑ และขอบเขตที่ ๒ เช่น ก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจาก
วัตถุดิบที่ซื้อมาผลิต, ที่เกิดจากกระบวนการกำจัดของเสียขององค์กรที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่น การ
เดินทางของพนักงานเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจขององค์กร เป็นต้น

กิจกรรม ๒ การเป็นโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำ (Low carbon Healthcare)

กลไกที่ ๑ เป็นสถานพยาบาลที่มีการออกแบบระบบบริการสุขภาพ การรักษาภายใต้การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการประสานความร่วมมือกันในการดูแลรักษาและขับเคลื่อนภายใต้เงื่อนไขความจำเป็นทางด้านสาธารณสุข

กลไกที่ ๒ เป็นสถานพยาบาลที่มีการออกแบบโครงสร้างอาคารและการก่อสร้างบนพื้นฐานแนวคิดหลักการคาร์บอนต่ำ

กลไกที่ ๓ เป็นสถานพยาบาลที่มีการลงทุนในโครงการพลังงานทดแทนและมีแนวทางการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กลไกที่ ๔ เป็นสถานพยาบาลที่มีแนวคิดการลดปริมาณของเสีย และการจัดการของเสียทางการแพทย์อย่างยั่งยืน

กลไกที่ ๕ เป็นสถานพยาบาลที่มีแนวคิดการจัดการระบบขนส่ง เดินทาง และจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

กลไกที่ ๖ เป็นสถานพยาบาลที่มีนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างเวชภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ อาหาร และอื่นๆ ภายใต้แนวคิดหลักการคาร์บอนต่ำ

กลไกที่ ๗ เป็นสถานพยาบาลที่มีกลยุทธ์ที่ยืดหยุ่นในการรับมือกับสภาพอากาศที่รุนแรง กิจกรรมที่ ๓ เตรียมการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (น้ำท่วม ภัยแล้ง พายุ ภัยร้อน) ดำเนินการ ๓ ขั้นตอน ดังนี้

(๑) การประเมินความเปราะบางและผลกระทบที่เกิดขึ้น

(๒) เตรียมแผนการรับมือ (ระยะก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิด)

(๓) การติดตาม ทบทวน ถอดบทเรียน

๕. คณะกรรมการ GREEN & CLEAN Hospital มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยจัดทำแผนงาน/โครงการขับเคลื่อนพัฒนาศักยภาพ และสร้างกระบวนการสื่อสารให้เกิดการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม GREEN & CLEAN Hospital อย่างมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในองค์กร

ประกาศ ณ วันที่ - ๑ ต.ค. ๒๕๖๗

(นางสาวน้ำเพชร เฉียบแหลม)

นายแพทย์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองใหญ่